Dosarul nr. 4r-4183/23 Prima instanţă : Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
nr. 4-22114171-02-4r-31102023 Judecător : Tatiana Postolachi

D E C I Z I E

În numele Legii

24 mai 2024 municipiul Chişinău

Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău

în componenţa :
Preşedintele şedinţei de judecată Marcel Juganari
Judecătorii Elena Cojocari și Ion Bulhac

examinînd ordine de recurs, fără prezenţa părţilor la proces *(în temeiul modificărilor operate la art. 447 Cod de procedură penală prin Legea nr.245 din 31.07.2023, în vigoare 22.08.2023, Monitorul Oficial al R. Moldova, 104-110/447, 07.06.2003),* recursul agentului constatator din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică, Rotaru Andrei împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 19 septembrie 2023, în cauza contravențională în privința lui Eșanu Mihail intentată în temeiul art. 236 alin. (1) Cod contravențional,

Termenul de examinare a cauzei:
Judecarea cauzei penale în prima instanță: 04.08.2022 – 19.09.2023;
Judecarea cauzei în instanța de recurs : 31.10.2023 – 18.04.2024.
Procedura înștiințării legal executată.

Asupra recursului declarat de agentul constatator din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică, Rotaru Andrei împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 19 septembrie 2023, în baza materialelor din dosar și argumentelor invocate în recursul declarat, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

C O N S T A T Ă:

Potrivit deciziei de sancționare din 08.07.2022 emisă de către agentul constatator Andrei Rotaru din cadrul INSP al IGP, cet. Mihail Eșanu a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute la art. 236 alin. (1) Cod contravențional cu aplicarea unei sancțiuni de 900 lei și 3 puncte de penalizare, pentru faptul că, la aceeași dată, ora 16:36, aflîndu-se în or. Hîncești, str. Bozienilor, R3, la volanul automobilului de marcă ***** cu n/î *****, a depășit limita de viteză de la 10 la 20 km/h, și anume cu 16 km/h.

Ulterior, la data de 20.07.2022, contravenientul Mihail Eșanu a contestat decizia de sancționare din 08.07.2022, invocând că, aceasta a fost emisă contrar prevederilor Codului contravențional, iar agentul constatator nu a acumulat careva probe în susținerea învinuirii aduse. Solicită contravenientul anularea deciziei de sancționare din 08.07.2022, cu încetarea procesului contravențional.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 19 septembrie 2023, s-a admis contestația depusă de către contravenientul Eșanu Mihail ***** împotriva procesului verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05 *****6 din 08.07.2022 și deciziei de sancționare din 08.07.2022, în temeiul art. 236 alin. (1) Cod contravențional.

S-a anulat decizia de sancționare din 08.07.2022, emisă de către agentul constatator Andrei Rotaru din cadrul INSP al IGP în privința lui Eșanu Mihail *****, învinuit de comiterea contravenției prevăzute de art. 236 alin. (1) Cod contravențional și s-a încetat procesul contravențional, pe motivul lipsei faptului contravenției.

Nefiind de acord cu hotărârea nominalizată, agentul constatator din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică, Rotaru Andrei a declarat recurs solicitând admiterea recursului, repunerea în termen, casarea hotărârii contestate, rejudecarea cauzei în prima instanță.

În motivarea recursului s-a indicat că, conform materialelor acumulate și informației parvenite în adresa INSP a IGP mun. Chișinău, s-a stabilit cu certitudine că cet. Eșanu Mihail a încălcat Regulamentul Circulației Rutiere. Probele ce confirmă vinovăția contravenientului au fost prezentate în instanța de judecată, inspectorul s-a condus la întocmirea procesului verbal după ce a prezentat cet. Eșanu Mihail probele acumulate. Menționează că, prima instanță, examinând cauza, pronunțându-se asupra vinovăției sau nevinovăției urma să ofere o apreciere cuvenită tuturor motivelor invocate de participanții la proces, să combată sau să certifice prin prisma prevederilor legale argumentele înaintate.

Conform art.471 alin. (1)-(2) din Codul contravențional, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.*

Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă

o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziţiei generale din art. 471 alin.(1) din Codul contravenţional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Conform prevederilor art.473 alin. (1) pct.1) lit. a) din Codul contravenţional, *după examinarea recursului, instanţa de recurs respinge recursul şi menţine hotărârea atacată, dacă acesta este tardiv.*

Potrivit art.468 din Codul contravenţional, *recursul împotriva încheierii judecătoreşti contravenţionale se declară în termen de 15 zile de la data pronunţării încheierii judecătoreşti sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe încheierea judecătorească, în condiţiile art. 463 alin. (1)*

Art. 469 alin. (1) din Codul contravenţional prevede că, *recursul declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege, dar nu mai târziu de 15 zile de la începutul executării sancţiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, se consideră depus în termen dacă instanţa a constatat că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de neinformarea despre adoptarea încheierii a participantului la proces, care nu a fost prezent la judecarea cauzei, nici la pronunţarea încheierii asupra ei.*

Apreciind situaţia de fapt şi de drept constatată, studiind actele cauzei, instanţa de recurs conchide necesitatea emiterii unei soluţii conforme art.473 alin. (1) pct.1) lit. a) Codul contravenţional, cu respingerea recursului ca fiind depus peste termen, din următoarele considerente.

Colegiul penal notează că, prin prisma prevederilor enunțate supra, cazului din litigiu îi este specific un termen imperativ, legiuitorul determinând că, dreptul la declararea recursului este limitat la un anumit interval – 15 zile de la data pronunţării hotărârii judecătoreşti sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, în condiţiile art. 463 alin. (1) din Codul contravențional.

Instanța de recurs atestă că, prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 19 septembrie 2023, s-a admis contestația depusă de către contravenientul Eșanu Mihail ***** împotriva procesului verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05 *****6 din 08.07.2022 și deciziei de sancționare din 08.07.2022, în temeiul art. 236 alin. (1) Cod contravențional. S-a anulat decizia de sancționare din 08.07.2022, emisă de către agentul constatator Andrei Rotaru din cadrul INSP al IGP în privința lui Eșanu Mihail *****, învinuit de comiterea contravenției prevăzute de art. 236 alin. (1) Cod contravențional, fiind încetat procesul contravențional, pe motivul lipsei faptului contravenției.

Colegiul penal constată că, la data de *20 octombrie 2023*, cu încălcarea

termenului legal, a declarat recurs agentul constatator din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică, Andrei Rotaru prin care solicită admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie casată hotărârea atacată și dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță.

Instanța de recurs menționează că, hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 19 septembrie 2023, a fost recepționată de agentul constatator la data de 28.09.2023 (f.d.27), pe când recursul a fost depus abia la data de 20.10.2023(f.d.29), iar agentul constatator solicitând repunerea în termen nu a invocat careva argumente plauzibile care au dus la omiterea termenului de declarare a recursului în speța respectivă.

Prin urmare, instanța de recurs reține că, situația constatată mai sus, denotă omiterea termenului de declarare a recursului 15 zile de la data pronunțării hotărârii, fapt expres stipulat în alin.(1) al art.468 Codul contravențional.

În aceiași ordine de idei, art. 230 alin. (2) din Codul de procedură penală prevede că, *în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual şi nulitatea actului efectuat peste termen. Această prevedere legală are caracter de garanție procesuală, egală pentru toate părțile participante în proces, fiind impusă obligația îndeplinirii în termen a actelor procedurale, sub sancțiunea decăderii din acest drept procesual.*

În această ordine de idei, este cert că, depunând cererea de recurs la 20.10.2023, adică în afara termenului legal, agentul constatator a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislaţia naţională. Instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titular nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigenţe, cărora li se subsumează şi instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Suplimentar instanța de recurs apreciază că, recurentul prin cererea de recurs nu a invocat careva argumente care să confirme omiterea motivată și repunerea în termen a instrumentului de atac.

Sub aceste aspect Colegiul penal relevă că, CtEDO în jurisprudența sa promovează cu consecvență cu titlu de principiu obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (*Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11.09.2007*). Totodată, potrivit practicii CtEDO termenul de exercitare a căii de atac începe a curge de la data pronunțării hotărârii (*hotărârea Sutter versus Elveţia*) că participantul la proces, care cunoaște despre faptul desfășurării în unui proces în care este vizat, este obligat de sine stătător să se intereseze de mersul procesului (*hotărârile Avramenco versus*

Republica Moldova şi Ponomaryov versus Ucraina) şi că repunerea unei cereri în termen, în condițiile în care nu se constată temeiuri, ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție și revizuire a hotărârilor judecătorești, ceea ce urmează a fi interpretat ca încălcare a principiilor securității juridice cât și a egalității armelor şi violarea art. 6 CtEDO, drept care urmează a fi respectat cu referință la partea acuzării și a apărării, fără discriminare (*hotărârea Ghirea versus Republica Moldova*).

În aceste circumstanțe, Colegiul penal nu se va expune asupra motivelor invocate în cererea de recurs și nu va purcede la examinarea fondului cererii de recurs, deoarece verificarea legalității și temeiniciei soluției primei instanțe ca depusă peste termen nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de recurs nu poate proceda la o verificare de fapt şi de drept a acesteia decât în cadrul unui recurs exercitat în mod legal.

Astfel, reieșind din circumstanțele indicate, instanța de recurs conchide asupra respingerii ca depus peste termen recursul declarat de agentul constatator din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică, Andrei Rotaru împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 19 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. art. 473 alin.(1) pct.1) lit. a), 474 din Codul contravențional, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,–

D E C I D E:

Recursul declarat de agentul constatator din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică, Andrei Rotaru împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 19 septembrie 2023, în privința lui Eșanu Mihail învinuit de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 236 alin. (1) Cod Contravenţional al RM, se respinge ca fiind depus peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător: Marcel Juganari

Judecător Elena Cojocari

Judecător Ion Bulhac

Notă:

Prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 156/14 din 09 aprilie 2024, s-a acceptat cererea de demisie a judecătorului Elena Cojocari de la Curtea de Apel Chișinău fiind eliberată în baza art. 25 alin. (1) lit. a) și art. 26 din Legea cu privire la statutul judecătorului, din data de 07 mai 2024.

Potrivit art. 339 alin.(8) Cod de procedură penală, dacă unul dintre judecătorii completului de judecată nu are posibilitatea de a semna hotărârea, în locul lui semnează președintele ședinței, iar dacă și acesta este în imposibilitate de a semna, în locul lui semnează președintele instanței. În toate cazurile, în hotărâre se menționează cauza imposibilității de a semna.

Astfel, din numele judecătorului Elena Cojocari, prezenta Decizie a fost semnată de președintele ședinței, judecătorul Marcel Juganari.

Președintele ședinței

Judecător **Marcel Juganari**